

Glazbeni streaming i njegov utjecaj na skladatelje i autore pjesama

Zašto bismo sada trebali popraviti streaming

Europski savez skladatelja i autora pjesama (ECSA) predstavlja više od 30.000 profesionalaca skladatelja i autora pjesama u 27 europskih zemalja. S više od 60 organizacija članica diljem Europe, Savez zagovara interese glazbenih stvaratelja klasične (suvremene), filmske i audiovizualne te popularne glazbe. Glavni cilj Saveza je obrana i promicanje prava autora glazbe na nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini i poboljšanje socijalnog i ekonomskog razvoja glazbenog stvaralaštva u Europi.

Mnogo prije krize COVID-19, naš Savez i njegovi članovi osudili su izuzetno niske razine naknada za internetsko iskorištavanje - uključujući streaming - i pozvali na jaču aktivnost javnih politika i ambiciozne zakonodavne inicijative kako bi se unaprijedila situacija u kojoj se glazbenici nalaze te promovirala održiva budućnost glazbe. Dok je vjerna i pravodobna provedba Direktive o autorskom pravu iz 2019. ključni prvi korak do pravičnosti i transparentnosti, ona neće ispraviti temeljne nedostatke i propuste tržišta glazbenog streaminga koji negativno utječu na stvaratelje glazbe, kulturnu raznolikost i europske građane.

Zato pozivamo i kreatore politike i sve dionike u glazbenom sektoru da promoviraju pravedniji i transparentniji ekosustav glazbenog streaminga, od kojeg bi napokon koristi mogli imati i glazbeni autori svih glazbenih žanrova.

Da bi se to postiglo, ne postoji jedno jedino čarobno rješenje, već je za unapređenje glazbenog tržišta potrebno nekoliko ključnih promjena kao što su vraćanje vrijednosti pjesmama i skladbama, analiza i reforma trenutne raspodjele prihoda po jednom streamu i veća transparentnost (uključujući algoritme i popise za reprodukciju). Kako COVID-19 dramatično pogoršava negativni utjecaj sadašnjeg uređenja tržišta glazbenog streaminga na autore glazbe, ako želimo izgradnju održive budućnosti glazbenog streaminga nema vremena za gubljenje.

No, pogledajmo prvo neke činjenice i brojke te dvostruki utjecaj COVID-19 na skladatelje i autore pjesama:

Činjenice i brojke: konstantno rastuće tržište streaminga za ..... diskografe

Glazbeni streaming uživa konstantan i značajan rast već duže od deset godina. Dok je kriza COVID-19 dramatično utjecala na koncertni glazbeni sektor i na glazbene autore, glazbeni streaming nastavlja rasti. Prema IFPI¹:

---

¹ Global Music Report 2021, IFPI, <https://www.ifpi.org/ifpi-issues-and-report-2021/>

- U 2019. prihodi od streaminga glazbe porasli su za 22,9% i po prvi put su činili više od polovice (56,1%) globalnog diskografskog prihoda.
- Globalno diskografsko tržište nastavilo je rasti za 7,4% u 2020. godini, šestoj uzastopnoj godini rasta. „Rast je bio potaknut streamingom, posebno prihodima od streaming pretplate, koji su porasli za 18,5%”.
- Prihodi u Europi, drugoj po veličini diskografskoj regiji na svijetu, porasli su za 3,5%, jer snažni rast streaminga od 20,7% nadoknađuje pad svih ostalih oblika korištenja.
- U Italiji koja je peto najveće tržište u regiji i jedna od zemalja koja je najviše pogođena pandemijom COVID-19, zabilježen je dvoznamenkasti rast prihoda od streaminga (29,5%), s povećanjem prihoda od pretplate (29,8%) i prihoda od usluga oglašavanja (31,6%).

Mnogo prije krize COVID-19, skladatelji i autori pjesama (kao i izvođači) – koji su u velikoj mjeri slobodnjaci suočeni s nesigurnim radnim uvjetima kao i s niskim i nestabilnim prihodima - nisu bili pošteno plaćeni od usluga glazbenog streaminga. Prema anketama naših članova, 74% glazbenih autora nije moglo živjeti od prihoda iz svoje umjetničke profesije početkom 2020. Čak i onim autorima koji rade s punim radnim vremenom živeći od svoje umjetničke profesije, streaming obično tek nominalno doprinosi njihovom prihodu.

Dvostruki utjecaj krize COVID-19 na skladatelje i autore pjesama

Ovu situaciju samo je još pogoršala pandemija COVID-19, koja ima dramatičan utjecaj na naše članove i na mnoge druge u kulturnom i kreativnom sektoru. Nedavno objavljena EY studija „Obnova Europe - Kulturna i kreativna ekonomija prije i poslije krize COVID-19 kriza”², koju je podržala i naša organizacija, pokazala je da su kulturne i kreativne industrije (kao cjelina) doživjele gubitke od preko 30% prometa za 2020. godinu - kumulirani gubitak od 199 milijardi eura - s time da je glazbeni sektor doživio gubitak od 75%.

Ova studija također izvještava o padu autorskih naknada za oko 35% - najvažnijem izvoru prihoda za skladatelje i autore pjesama – koji su prikupile organizacije za kolektivno ostvarivanje prava (CMO), pa će prihodi od autorskih honorara u 2021. i 2022. godini biti značajno smanjeni.

Kao rezultat toga, mnogi autori sada traže druge poslove izvan kulturnog i kreativnog sektora. U stvari, autori glazbe dvostruko su pogođeni jer:

- a) Eksploatacija glazbe (koncerti i javni nastup, TV i radio) od koje autori glazbe obično putem svojih društava za kolektivno ostvarivanje prava dobivaju pristojnije prihode suočena je s velikim gubitcima.
- b) Honorari od streaminga za autore su i dalje izuzetno niski, s lavljim diskografskim udjelom u ukupnim prihodima od streaminga (približno 55%). Suprotno tome, prema Globalnom izvješću o prihodima za 2020. godinu Međunarodne konfederacije društava autora i skladatelja (CISAC) ukupni digitalni prihodi svih svjetskih autorskih društava čine svega 21% ili 2,1 milijarde

---

² <https://www.rebuilding-europe.eu/>

aura prihoda. Taj se prihod onda općenito dijeli između glazbenih autora i izdavača (publisher).

Uz to, spora provedba Direktive o autorskom pravu iz 2019. i sve veće korištenje ugovora o otkupu za audiovizualne skladatelje dodatno pogoršavaju ove negativne trendove i smanjenje prihoda za glazbene autore.

Trenutna situacija nije održiva i mora se promijeniti. Pogledajmo sada streaming iz različitih kutova te nekoliko ključnih promjena potrebnih za promicanje pravednijeg i transparentnijeg ekosustava.

1. Gledajući širu sliku tržišta digitalne glazbe: zašto bi ograničavanje odredbi tzv. sigurne luke na platforme na koje krajnji korisnici postavljaju sadržaj trebalo unaprijediti glazbeno tržište.

Danas se pružatelji usluga internetske razmjene sadržaja (poput YouTubea) natječu s potpuno licenciranim streaming servisima (kao što je Spotify), a ujedno su i najgori kada je riječ o autorskim naknadama za korištenje glazbenih djela. Razlog tomu su tzv. odredbe sigurne luke, koje su im omogućile da više od jednog desetljeća zaobilaze plaćanje poštenih naknada za sadržaj koji se nalazi na njihovim platformama i uslugama a koji je zaštićen autorskim pravima.

Snažno podržavamo mjere koje su usmjerene na smanjenje štetnog utjecaja odredbi tzv. sigurne luke na glazbene autore i druge nositelje prava, kao što je članak 17. Direktive o autorskom pravu i potičemo sve zemlje izvan EU da usvoje takve mjere.

U EU ambiciozna i pravodobna provedba članka 17. Direktive o autorskom pravu iz 2019. može ovoj situaciji stati na kraj ukoliko se vjerno prate njezini ciljevi. No danas je to tek u dalekoj budućnosti jer ogromna većina država članica EU, unatoč postavljenom roku 7. lipnja 2021., još uvijek nije Direktivu implementirala. Uz to je alarmantno vidjeti prijedloge za nove tzv. odredbe sigurne luke i iznimke u okviru članka 17. Takva tumačenja protiv se samoj biti članka 17 - pravednije internetsko okruženje za autore - i odvrćaju od uspostave poštenijih ugovora o licenciranju između vlasnika prava i tih platformi.

Osiguravanjem da platforme usluga besplatne mrežne razmjene sadržaja trebaju pribaviti poštenu licencu, pomoći će promicanju pravednije tržišne utakmice između tih platformi i usluga temeljenih na pretplati i uspostaviti pravednu tržišnu utakmicu na tržištu glazbenog streaminga. Doista, činjenica da danas glazbeni pretplatni servisi nude i besplatne usluge (s vrlo niskim prihodim za autore) te da godinama nisu mijenjali odnosno povisili iznose mjesečne pretplate (za razliku od VOD usluga kao što je npr. Netflix) uglavnom je posljedica konkurencije s platformama.

Uz odgovarajuću provedbu članka 17., društva za kolektivno ostvarivanje prava trebala bi biti u mogućnosti s platformama pregovarati o boljim uvjetima za glazbene autore te promovirati pravednije uvjete poslovanja za sve streaming platforme. Dugoročno gledano, pretplatne usluge s višim cijenama trebale bi postati standard ukoliko želimo glazbeni ekosustav koji će raditi za svakoga. Stoga kao prvi korak u pravom smjeru pozdravljamo nedavne najave Spotify-a da će povećati cijene pretplate, i pozivamo i druge glazbene streaming servise da ih slijede.

Međutim, "povećanje pite za podjelu" neće poboljšati tržište glazbenog streaminga ukoliko se „pita“ ne podijeli pravično, vraćajući vrijednost skladbama i pjesmama.

2. Gledajući kako streaming funkcionira: zašto moramo vratiti vrijednost autorskom pravu.

Pružatelji usluge glazbenog streaminga moraju dobiti licencu i za prava proizvođača fonograma (odnosno prve snimke) od diskografa kao i licencu za autorska prava (ili nakladnička prava) od društava za kolektivno ostvarivanje prava ili nakladnika / publishera.

Kako bi se ponudila alternativa piratstvu i suprotstavilo padu prodaje CD-a, streaming usluge su se počele razvijati 2000-ih s ekonomskim modelom koji se temelji na jeftinim ili besplatnim pretplatama i s "CD modelom" za dijeljenje prihoda ostvarenog u glazbenoj industriji, pri čemu diskografi dobivaju lavovski dio prihoda. Takva raspodjela prihoda može, zbog troškova proizvodnje, distribucije i marketinga, biti opravdana kad je riječ o fizičkoj prodaji CD-a. No primjena istog modela na streaming usluge, koje su postale mnogo više od puke supstitucije prodaje CD-a, uistinu više nema nikakvog smisla. U međuvremenu, dok je streaming s ovakvim modelom raspodjele eksponencijalno rastao, došlo je do devalvacije autorskih prava.

U današnjim raspodjelama prihoda od streaminga, iznos koji odlazi za prava na snimke često je 4 ili 5 puta veći od onoga koji odlazi na autorska prava (ili publisherska prava). Rezultat toga je podcijenjena vrijednost autorskog prava odnosno same pjesme. Godine 2020. istraživanje provedeno u SAD-u, Velikoj Britaniji, Kanadi, Australiji, Francuskoj i Njemačkoj s više od šest tisuća sudionika pokazalo je da 60%³ ispitanika smatra da je dobra pjesma najvažniji čimbenik kada odlučuju koju će glazbu slušati. Pa zašto je onda vrijednost koja se veže uz samu pjesmu i naknadu autorima tako niska?

Ovaj gubitak vrijednosti za pjesmu često je i zbog činjenice da veliki glazbeni igrači - koji često djeluju i kao diskografi i kao publisheri - uobičajeno favoriziraju prava na snimke na štetu autorskih prava (ili publisherskih prava). To je zato što oni - kao rezultat uhodanih pravila - više prihoda ostvaruju od snimki gdje uobičajeno manji udio plaćaju izvođačima nego li od autorskih odnosno publisherskih prava gdje publisherima u pravilu ide manji udio u prihodu. Ti sukobi interesa vrlo štetno utječu na glazbene autore i uvelike objašnjavaju njihovu vrlo nisku razinu naknada.

I društva za kolektivno ostvarivanje prava i kreatori politike trebali bi spriječiti te sukobe interesa i ublažiti negativne posljedice sve veće koncentracije u glazbenom sektoru - gdje tri glavna glazbena igrača koriste svoju tržišnu moć kako bi postigli povlašteni tretman i diktirali pravila igra. Kreatori politike i tijela za zaštitu tržišnog natjecanja trebali bi pažljivo sagledati njihov utjecaj na tržište glazbenog streaminga.

Općenito, najvažnije je da društva za kolektivno ostvarivanje prava ponovno pregovaraju o uvjetima licenciranja, uzimajući u obzir povećano korištenje djela njihovih članova na platformama za glazbeni streaming. Udio autorskih prava u uvjetima za licenciranje

---

³ Rebalans ekonomije pjesme, Midia Research, travanj 2021,
<https://www.midiaresearch.com/reports/rebalancing-the-song-economy>

korištenja djela mora i dalje rasti, a kako bi se odražavala stvarna vrijednost pjesme i stalan rast streaming usluga.

3. Promatranje vrijednosti jednog streama i raspodjele prihoda po streamu

Gledajući različite kriterije za vrijednost jednog streama i raspodjelu prihoda po streamu između nositelja prava, mnogi diskrecijski izbori dominantnih igrača sada su postali standardom za gotovo sve streaming usluge, sa snažnim utjecajem na glazbene autore i kulturnu raznolikost. Iako priznajemo da ne postoji jedno ili lako rješenje za uspostavu ponovne ravnoteže, pozivamo kreatore politike i glazbene dionike da procijene trenutnu situaciju i dođu do alternativnih rješenja. Detaljnije, moramo pogledati ovaj (neiscrpn) popis problema:

- Rasprava usmjerena na krajnjeg korisnika:

Uz trenutni proporcionalni model raspodjele autorskih prava koji koriste gotovo svi streaming servisi, prihodi se raspoređuju prema udjelu svake pjesme u ukupnom streamingu, prema vrsti pretplate i državi u bilo kojem mjesecu. Drugim riječima, ukupni prihodi se distribuiraju vlasnicima prava ovisno o mjesečnom tržišnom udjelu. Ovaj model očito precjenjuje pjesme koje slušaju intenzivni korisnici streaminga i time podcjenjuju pjesme koje slušaju prosječni korisnici streaming usluga. Nedavno francusko istraživanje pokazuje da danas 30% intenzivnih streaming slušatelja generira 70% ukupnih streamova i stoga oni diktiraju gdje odlazi 70% novca. Ovaj je model također jasno favorizirao manipulacije i lažne streamove.

Drugi način raspodjele prihoda je takozvani sustav plaćanja usmjeren na krajnjeg korisnika (UCPS), koji se sastoji od raspodjele prihoda od svake pretplate zasebno prema stvarnom ponašanju korisnika prilikom slušanja: tj. naknada od pretplata pojedinog korisnika distribuira se samo na one nositelje prava na pjesmama koje taj korisnik sluša. Iako je bilo nekoliko studija, neke koje su isticale prednosti a druge nedostatke ovakvog modela i utjecaj na prihode među žanrovima, za zajednicu skladatelja i autora pjesama ono predstavlja pošteniji, transparentniji i izravniji sustav plaćanja.

Još jedna prednost UCPS-a je činjenica da bi on smanjio lažne streamove. Automatsko generiranje velikog broja streamova muti sliku onoga što krajnji korisnici zapravo slušaju. U trenutnom sustavu takvi lažni streamovi na kraju odnose veliki dio prihoda jer predstavljaju velik dio ukupno generiranog streaminga. S UCPS-om bi imali pravo samo na prihod koji je isplaćen s tih računa koji generiraju automatizirane streamove. To bi osiguralo da manje novca odlazi na „streaming-farme“ i druge lažne tvrtke koje stvaraju streamove, a da više prihoda odlazi tamo gdje mu je i mjesto: stvarnim umjetnicima i autorima pjesama koje se slušaju.

Jedan od argumenata protiv prelaska na UCPS su troškovi promjene sustava za pružatelje digitalnih usluga (DSP), diskografe i društva za kolektivno ostvarivanje prava. Iako priznajemo ovaj trošak, no to ipak ne mijenja činjenicu da su uvjeti licenciranja streaming usluge od početka pogrešno postavljeni te da se to mora ispraviti. Raspodjela prihoda od pretplate na temelju onoga što određeni pretplatnik zapravo i sluša treba biti modus operandi.

- Prag od 30 sekundi:

Danas se stream računa kao takav samo ako je pretplatnik slušao pjesmu najmanje 30 sekundi, bez obzira na trajanje pjesme. To znači da autori pjesama do vrhunca trebaju stići ranije, na primjer skraćivanje uvoda s 20 sekundi na 5 sekundi, udarajući prvi refren u prvoj minuti itd. a kako bi se osiguralo da ljudi pjesme slušaju duže od 30 sekundi. Ovo može u konačnici dovesti do ispiranja glazbenih ljestvica. Jedan od najdražih hitovi svih vremena poput „Bohemian Rhapsody“ nikada ne bi nastao u sustavu koji slijedi ovu logiku pisanja pjesama. To također očito u nepovoljni položaj stavlja određene glazbene žanrove gdje su djela obično znatno duža od klasične pop pjesme, poput klasične glazbe, jazz glazbe itd. Stoga predlažemo promjenu ovog mehanizma za nešto što neće ugroziti duže pjesme i djela te će i drugim glazbenim žanrovima dati priliku da sudjeluju u vrijednosti koja se generira na DSP-ovima.

- Stope "aktivnog" i "pasivnog“:

Drugi način za promjenu vrijednosti unutar streaminga jest razlikovanje izbora koje slušatelji odabiru⁴. Odabiru li aktivno pjesmu ili slušaju li pjesmu koju je predložio algoritam ili uključen u popis za reprodukciju? Ako sami traže pjesmu, to bi moglo biti kategorizirano kao „aktivno“. Međutim, ako korisnik samo presluša određeni popis pjesama što pretpostavlja pasivno ponašanje slušatelja, takva bi se radnja smatrala "pasivnom". Ove razlike u aktivnom i pasivnom ponašanju treba priznati i različito ih tretirati.

- Izgradite različite vrijednosti i razine pretplate, ovisno o ponašanju slušatelja (odmjereni pristup)⁵:

Različito ponašanje prilikom slušanja trebalo bi rezultirati različitim cijenama. Superkorisnici koji slušaju puno glazbe mogli bi biti na različitom cjenovnom nivou od slučajnih slušatelja. Logika iza ovoga je ta da je glazba postala korisna komponenta i da bi se prema tome trebala i cijeliti.

- Model rasta umjetnika⁶:

Mogao bi se osmisлити model prihoda koji pomaže umjetnicima u usponu i nišnim umjetnicima da postignu brži održivi prihod i na taj način podržati kulturnu raznolikost. Na primjer, prvi streamovi bi se mogli više vrednovati i nakon određenog broja streamova primijenila bi se niža stopa.

Sve ove promjene moraju se promatrati holistički i one mogu biti samo dio jednog šireg plana za evaluaciju i reformu prihoda od streaminga. Davatelji licence i vlasnici licenci, uključujući društva za kolektivno ostvarivanje prava, trebaju ih postaviti kako bi stvorili

---

⁴ ibid.

⁵ Ibid.

⁶ Vrijeme je da izazovete Tok, kako iskoristiti stvarne mogućnosti streaminga, Impala, ožujak 2021.

promjene i omogućili autorima glazbe da imaju koristi s tržišta glazbenog streaminga. Pritom je također ključno povećavanje transparentnosti i kvalitete podataka o glazbi.

4. Gledajući raspodjelu prihoda: zašto bi transparentnost trebala biti kralj.

Lanac vrijednosti autorskih prava posebno je složen, prihodi od pružatelja usluge do autora dolaze preko publishera (i moguće sub-publisher) i / ili društva za kolektivno ostvarivanje prava i njihovih čvorišta za obradu podataka i tantijema. Duž lanca vrijednosti prihodi se smanjuju zbog odbitaka koji svaki subjekt u lancu prima za svoje usluge. Ovdje je potrebno više transparentnosti posebno kada su u lanac uključeni sub-publisheri ili kada društva za kolektivno ostvarivanje prava koriste usluge drugih takvih društava u inozemstvu. Naši članovi često imaju poteškoća s razjašnjavanjem i dobivanjem transparentnih informacija o njihovim autorskim honorarima i izvršenim odbitcima, posebno kada je riječ o prihodima koji dolaze izvan njihovih matičnih zemalja.

U EU vjerna provedba članka 19. Direktive o autorskom pravu (transparentnost obveza) ima potencijal poboljšati ovu situaciju. Ukoliko se on primijeni pravilno i duž cijeloga lanca vrijednosti, to autorima može pružiti više transparentnost o tome kako njihova djela donose prihod i kao u svim problemima koji proizlaze iz kompleksnog lanca vrijednosti. Nadalje, to bi također trebalo pružiti više transparentnosti o ugovorima između pružatelja streaming usluga i publisherima i društvima za kolektivno ostvarivanje prava, a što će autorima osigurati bolje razumijevanje prihoda ostvarenog od streaminga. Ugovori o ne otkrivanju podataka nikada se ne smiju koristiti kao izgovor za sprečavanje autora da dođu do transparentne informacije, kao što je to i jasno navedeno u članku 19. Direktive o autorskom pravu. Bez odgovarajuće transparentnosti, autori nisu u mogućnosti procijeniti dobivaju li odgovarajuću i proporcionalnu naknadu za korištenje njihovih djela ili se iz nekog razloga odgađa dostava podataka i blokira isplata.

Podaci o glazbenim djelima također se trebaju uz upotrebu odgovarajućih industrijskih standarda, poput ISWC-a, a kako bi se osiguralo da autori pjesama uredno primaju naknadu.

Transparentnost je također ključni element za promicanje kulturne raznolikosti, temeljne vrijednost EU. Korištenje algoritama i popisa za reprodukciju putem streaming usluga snažno utječe na ono što pretplatnici slušaju kao i na kulturnu raznolikost. Međutim, malo se zna o njihovom funkcioniranju i oni danas mogu funkcionirati u pravnom vakuumu i bez ikakvih propisa, unatoč praksi manipulacije sa streamovima i povlaštenim tretmanima.

Kako nedavni prijedlozi Europske komisije o Zakonu o digitalnim uslugama i Zakonu o digitalnom tržištu ne uključuju usluge streaming glazbe u svoje dosege, glazbene streaming usluge ostaju jedini oblik "medija" na koji se ne primjenjuju nikakva pravila, iako su one sada „glavna avenija“ za slušanje glazbe. S obzirom na njihovu važnost na glazbenom tržištu, algoritmi bi trebali pomoći u promicanju raznolikosti i pluralizma i ne bi trebali biti ovisni samo o komercijalnim odabir privatnih operatora.

EU je usvojila zakonodavne mjere za promicanje kulturne raznolikosti i europskih radova u audiovizualnom sektoru s AVMS direktivom, te bi takve mjere trebala primijeniti i na

glazbeni sektor. Donositelji politika trebali bi izreći svoje mišljenje o načinu na koji glazbeni streaming utječe na kulturnu raznolikost i cjelokupni glazbeni ekosustav.

Put naprijed

Očiglednije je nego ikad prije da glazbeni autori od streaminga ne mogu živjeti. Kriza COVID-19 stvari je samo dodatno pogoršala, a očekivani rast streaminga u budućnosti čini sve važnijim rješavanje ovog problema. Dio rješenja ove situacije je vjerna i pravovremena provedba Direktive o autorskom pravu u državama članicama EU. Međutim, iako Direktiva može utjecati na povećanje ukupnih prihoda glazbene industrije da streaming tržišta i povećanje transparentnosti, ona neće riješiti sva pitanja vezana uz glazbeni streaming.

Zato je nužno ojačati vrijednost pjesama, procijeniti i reformirati model raspodjele prihoda prema jednom streamu i postaviti transparentnost u centar ovih rasprava. Niti na jedno od ovih pitanja ne može se gledati izolirano: kreatori politike i dionici glazbe moraju usvojiti holistički pristup u ovoj ključnoj raspravi ni o čemu drugom osim o budućnosti glazbe.

Nema vremena za gubljenje.

ECSA (Europski savez skladatelja i autora pjesama)

Europski savez skladatelja i autora pjesama (ECSA) predstavlja više od 30.000 profesionalaca skladatelja i autora pjesama u 27 europskih zemalja. S više od 60 organizacija članica diljem Europe, Savez zagovara interese glazbenih stvaratelja klasične (suvremene), filmske i audiovizualne te popularne glazbe.

Web: www.composeralliance.org/ ID registra transparentnosti EU: 71423433087-91